

แบบประเมินบทความวิจัย

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 3” ประจำปี 2562

วันศุกร์ที่ 31 พฤษภาคม 2562

ณ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร

1. ชื่อบทความ : เทคนิคการอ่านและการจัดการข้อมูลก่อนการเขียน
(กรณีศึกษา ประชากร ข้าราชการพลเรือน กรุงเทพมหานคร)

2. หัวข้อการประเมินบทความ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน/แก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อภาษาไทย	✓		ดูที่บทคัดย่อภาษาไทย ไม่ตรงตามแบบฟอร์มที่กำหนด ในเนื้อหาบทคัดย่อ กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนไม่ชัดเจน ที่มาข้อมูลที่ยกมาในเนื้อหาบทคัดย่อ - บทนำของการเสนอผลการวิจัยให้สอดคล้องกับ กับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ถูกต้องทุกข้อ Abstract ควรมีให้สอดคล้องกับเนื้อหาบทคัดย่อ มี 2 ข้อ - ดูที่บทคัดย่อ ข้อ 2. เนื้อหาบทคัดย่อ ควรมีให้สอดคล้องกับเนื้อหาบทคัดย่อ
2. Abstract	✓		
3. บทนำ	✓		
4. วัตถุประสงค์การวิจัย	✓		
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)	—		
6. วิธีดำเนินการวิจัย	✓		
7. ผลการวิจัย	✓		* * * ทบทวน วิเคราะห์ข้อมูลวิจัยให้ สอดคล้องกับลักษณะงานวิจัย รวบรวม
8. สรุปผลการวิจัย	✓		นิยามความหมายของงานวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. อภิปรายผล	✓		สอดคล้อง)
10. ข้อเสนอแนะ	✓		(กลุ่มตัวอย่างในเนื้อหาบทคัดย่อ และ
11. เอกสารอ้างอิง	✓		มาทศสิทธิ์ และนางสาวกัญญาภรณ์
12. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ	✓		
13. ความถูกต้องตามรูปแบบ (Template)	✓		

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์โดยไม่ต้องแก้ไข
- ☒ 2) บทความผ่านเกณฑ์ และแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- ☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

พฤติกรรมกรรมการออมและการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุ
(กรณีศึกษาประชากรเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุของประชาชนในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร จำนวน 408 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีชั้นภูมิ เครื่องมือในการวิจัย คือแบบสอบถาม พฤติกรรมการออมและการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบไคร้สแควร์(Chi-Square), T-test และ F-test (ANOVA) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุตร บุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบ อาชีพ อาชีพของคู่สมรส รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือน ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการออม
2. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว บุคคลในความรับผิดชอบ อาชีพ อาชีพของคู่สมรส และรายได้ต่อเดือน ส่งผลต่อการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุ ส่วนข้อมูล สถานภาพ จำนวนบุตร และค่าใช้จ่ายต่อเดือน ไม่ส่งผลต่อการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุ
3. พฤติกรรมการออม ได้แก่ อัตราการออมต่อเดือน วัตถุประสงค์ในการออม การเลือกรูปแบบการออม ระยะเวลาในการเก็บออม ความถี่ในการออมเงินต่อปี และแนวโน้มการออมเงินในอนาคต ส่งผลต่อการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุ ยกเว้นพฤติกรรมการออมด้านการกำหนดวงเงินเป้าหมายในการออม และแหล่งข้อมูลในการเก็บออม ไม่ส่งผลต่อการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุ

คำสำคัญ: พฤติกรรมการออม การจัดการการเงิน เกษียณอายุ

Saving behavior and financial management before retirement (Case study of the population of Sai Mai district Bangkok)

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the saving behavior and financial management before retirement of the sample group in Saimai district Bangkok. The sample group used in this research is 408 sample in the Saimai district Bangkok. Saimai chosen by the stratified random sampling. The research instrument is the questionnaire asking on their savings behavior and financial management before the retirement, for which the questionnaire is all examined in the content validity. The index of item-objective congruence (IOC) equals to 1.00 and the reliability is 0.88. The analysis of data used the Chi-Square testing, T-test and the F-test (ANOVA), stipulating the Statistical Significance Level at 0.05.

The research result finds that

1. Personal information including gender, age, marital status, highest education Level, number of family members, number of children, person in his responsibility, occupation, occupation of partner, monthly income and expense have an impact on saving behavior before the retirement.

2. Personal information including gender, age, highest education level, number of Family members, person in his responsibility have an impact on saving behavior before the retirement. While, marital status, number of family members and monthly expense do not have an impact on the financial management.

3. Savings behavior including saving rate per month, purpose of savings, forms of Savings, savings period, the future savings have the impact on financial management. While, savings objectives, and sources of savings information does not have an impact on the financial management.

Keywords: Saving Behavior, Financial management, Retirement

น.ส.วิภา
อ.ดร.ก้อง
กัญจน์
อ.วิภา

บทนำ

นับตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ส่งผลให้สภาพสังคมและวิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนตามไปด้วย จากสถิติจำนวนประชากรทั้งหมดจากระบบสถิติทางการลงทะเบียนกรรมการปกครอง ข้อมูลปัจจุบัน 2561 พบว่าประเทศไทยมีจำนวนประชากรทั้งหมด 65,931,550 คน มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 9,934,309 คน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.07 ของประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 1 ประชากรผู้สูงอายุ ปี พ.ศ. 2533 - 2583 (หน่วย: พันคน)

		2533	2543	2553	2563	2573	2583
จำนวนประชากรผู้สูงอายุ	60 - 69 ปี	2,451.00	3,546.00	4,699.00	7,256.00	9,260.00	8,959.00
	70 - 79 ปี	1,123.00	1,706.00	2,731.00	3,677.00	5,898.00	7,639.00
	80 ปีขึ้นไป	443.00	586.00	1,078.00	1,690.00	2,421.00	3,921.00
	รวม	4,017.00	5,838.00	8,508.00	12,622.00	17,579.00	20,519.00
สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุ	60 - 69 ปี	61.02	60.74	55.23	57.48	52.68	43.66
	70 - 79 ปี	27.96	29.22	32.10	29.13	33.55	37.23
	80 ปีขึ้นไป	11.03	10.04	12.67	13.39	13.77	19.11
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุต่อประชากรรวม	60 - 69 ปี	4.49	5.70	7.12	10.99	13.99	14.02
	70 - 79 ปี	2.06	2.74	4.14	5.57	8.91	11.96
	80 ปีขึ้นไป	0.81	0.94	1.63	2.55	3.65	6.14
	รวม	7.36	9.38	12.89	19.12	26.00	32.12

ที่มา : ข้อมูลปี 2533 2543 และ 2553 จากสำมะโนประชากรและเคหะ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อมูลปี 2563 เป็นต้นไป จากการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2553 - 2583 สศช.

ตารางที่ 2 จำนวนผู้สูงอายุ จำแนกตามการออม เพศ และภาค ปี พ.ศ. 2557

		ทั่วราชอาณาจักร	กรุงเทพมหานคร	ภาคกลาง (ไม่รวม กทม.)	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้
ยอดรวม		10,014,705	942,586	2,561,881	2,117,550	3,192,932	1,199,756
	ออม	7,620,274	676,934	1,849,788	1,704,940	2,470,650	917,962
	ไม่ออม	2,394,430	265,653	712,094	412,610	722,281	281,794
ชาย	ออม	3,566,820	313,388	861,929	1,704,940	1,156,082	426,700
	ไม่ออม	947,995	99,373	270,400	412,610	297,955	111,635
หญิง	ออม	4,053,454	363,546	987,858	896,217	1,314,569	491,231
	ไม่ออม	1,446,435	166,280	441,693	243,978	424,326	170,158

ที่มา : รายงานการสำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากตารางที่ 1 จำนวนผู้สูงอายุ จำแนกตามการออม เพศ และภาค ในปี พ.ศ. 2557 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ผู้สูงอายุจำนวน 10,014,705 คน มีการออมจำนวน 7,620,274 คน มีการออมร้อยละ 76.09 กรุงเทพมหานครมีจำนวนผู้สูงอายุที่มีการออมน้อยที่สุดในประเทศจำนวน 676,934 คน

ปัจจุบันคนไทยมีความตื่นตัวในการออมเงินและการวางแผนการเงินน้อยมาก อัตราการออมและการลงทุนของคนไทยยังอยู่ในระดับต่ำมาก และถ้ายังคงอยู่ในอัตราปัจจุบันเมื่อเข้าวัยเกษียณอายุ คนไทยส่วนใหญ่จะมีเงินออมที่ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ความต้องการยังต้องใช้เงินมากหากไม่มีการวางแผนการเงินไว้ล่วงหน้าแล้วจะเอาเงินมาจากไหนเพื่อใช้จ่ายให้เพียงพอตลอดชีวิตการจะรอให้ลูกหลานหรือญาติพี่น้องมาเลี้ยงดู หรือรอรับสวัสดิการผู้สูงอายุจากรัฐบาลนั้น ก็เป็นเรื่องที่ไม่แน่นอน เพราะฉะนั้น การพึ่งพาตนเองย่อมปลอดภัยที่สุด ทุกคนสามารถวางแผนการเงินล่วงหน้าเพื่อให้มีเงินใช้จ่ายอย่างสบายๆ ได้ตามที่ต้องการ โดยหลังเกษียณมีเงินออมหรือเงินลงทุนบางส่วนที่สะสมไว้และสามารถนำมาใช้ตอนเกษียณอายุเช่น การทำประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์หรือแบบบำนาญ เงินจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) รวมถึงเงินจากการลงทุนส่วนตัว หรือรายได้จากช่องทางอื่นๆ ฯลฯ แต่โดยทั่วไปเงินออมเหล่านี้นักไม่มากพอที่จะทำให้คุณมีชีวิตที่สุขสบายหรือวิ่งตามความฝันในวัยเกษียณได้

ดังนั้นการจัดการการเงินก่อนการเกษียณอายุประชาชนควรเริ่มวางแผนการเกษียณตั้งแต่อายุ 30 ปี ควรมีการเตรียมตัวเตรียมใจในทุกๆ ด้าน เช่น เตรียมความพร้อมในด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านทรัพย์สิน เป็นต้น ซึ่งควรมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุประมาณ 20-25 ปี ทั้งนี้จะช่วยให้ผู้เกษียณได้มีการดำรงชีวิตที่ดีในช่วงสุดท้ายของชีวิต ประชาชนที่อยู่ในวัยทำงานหรือวัยผู้ใหญ่ที่มีอายุตั้งแต่ 21-60 ปี เป็นวัยที่สามารถเข้าใจถึงการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุและสามารถรับรู้ถึงความรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณได้เป็นอย่างดีและเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงพร้อมทั้งหาแนวทางและวางแผนในการดำเนินชีวิตที่สมบูรณ์ (วันชัย แก้วสุมาลี, 2522: 12) แนวทางที่ประชาชนควรปฏิบัติหลักๆ คือ การจัดการการเงินที่ดีซึ่งการจัดการการเงินที่ดีต้องเริ่มจากการตั้งเป้าหมายในการออม คำนึงถึงผลตอบแทนที่ได้รับ สภาพคล่องทางการเงินและปัจจัยอื่นๆ เช่น สื้อและโฆษณาชักชวนการออมจากสถาบันการเงินต่างๆ เป็นต้น ทั้งนี้ยังต้องระมัดระวังความเสี่ยงอันเกิดจากการออมและการจัดการการเงินซึ่งการจัดการการเงินที่ดีขึ้นอยู่กับพฤติกรรมกรรมการออมของแต่ละบุคคล (ธิดารัตน์ อติชาตนันท์ และแพรวพรรณ มังคลา, 2554: 1-3)

จากปัญหาที่ผู้สูงอายุไม่มีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณเป็นอย่างดี และในเขตกรุงเทพมหานครมีจำนวนผู้สูงอายุที่มีการออมจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย ทำให้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุของประชากรเขตสายไหม จังหวัดกรุงเทพมหานคร ว่ามีพฤติกรรมกรรมการออมและการจัดการการเงินเพื่อใช้จ่ายในอนาคตอย่างไร โดยการศึกษาดังกล่าวคาดหวังว่า ผลที่ได้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ยังไม่ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการการเงินหรือวางแผนการการออมเพื่อให้มีแนวทางการส่งเสริมการออมที่ดี มีระเบียบวินัยในการออมมากขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่เกิดความมั่นคงในอนาคตอีกทั้งเพื่อเพิ่มระดับการออมเงินให้ประเทศด้วย ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศมีเงินออมที่เพียงพอเพื่อใช้พัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าในอนาคตอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลพฤติกรรมกรรมการออมและการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุของประชากรแขวงสายไหม เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อทดสอบและเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการออมกับการจัดการการเงินของประชากรแขวงสายไหม เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มประชากรเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Research Method) เก็บข้อมูลจากผู้อยู่ในวัยแรงงานไปจนถึงผู้อยู่ในวัยก่อนเกษียณอายุ โดยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง จำนวน 30 ชุมชน โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม คือแบ่งแยกตาม คุณลักษณะส่วนบุคคล การรับรู้ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมและการจัดการการเงิน สำรวจปัจจัยที่ ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมและการจัดการทางการเงิน เก็บรวบรวมข้อมูลและการศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือน สิงหาคม ปีพ.ศ. 2561 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ปี พ.ศ.2562 แล้วทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปสำหรับการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติเพื่อสรุปผลและข้อเสนอแนะโดยมีสถิติที่ใช้ ได้แก่ วิธีการหาค่าความถี่ ร้อยละ (Percentage) ในคำถามแต่ละข้อ วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และตารางความสัมพันธ์ (Cross tab)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 3 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	31-40ปี 28.43%	41-50 ปี 23.53%	51 ปีขึ้นไป 14.37%	
เพศ	ชาย 30.88%	หญิง 43.14%		
ระดับการศึกษา	มัธยมศึกษา 0.25%	อาชีว/ อนุปริญญา 8.82%	ปริญญาตรี 64.95%	ปริญญาโท 0%
จำนวนคนใน ครอบครัว	ไม่มีบุตร 28.43%	1คน 26.23%	2คน 18.87%	3คนขึ้นไป 0.49%
อาชีพ	ข้าราชการ 57.53%	บริษัท/โรงงาน 12.01%	รายวัน 0.98%	ค้าขายอิสระ 3.68%
รายได้	10,000 -20,000 8.58%	20,000-30,000 27.21%	30,001 ขึ้นไป 38.24%	
รายจ่ายต่อ เดือน กับอัตราการออม เฉลี่ยต่อเดือน	ไม่เกิน 10,000 0.49%	10,000- 20,000 8.09%	20,000-30,000 30.64%	30,001 ขึ้นไป 34.8%
ระยะเวลาทำงาน	ช่วงเวลา 21 - 25 ปี 20.59	ช่วงเวลา 11 - 15 ปี 21.81	ช่วงเวลา 6 - 10 ปี 16.67	ช่วงเวลา 1 - 5 ปี 10.78

การออมเฉลี่ยต่อเดือน	1,001 – 5,000 74.02	5,001 – 10,000 10.05	10,001 -15,000 9.80	15,001 – 20,000 3.43
วัตถุประสงค์หลักในการออม	เก็บไว้ใช้ในยามชราหรือเกษียณ 12.99	เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน 46.57	เพื่อผลตอบแทนจากการออม 17.40	เพื่อเป็นทุนการศึกษาของบุตรหลาน 20.83
วงเงินเป้าหมาย	กำหนดวงเงินที่แน่นอน 38.97	ไม่ได้ตั้งวงเงินที่แน่นอน 61.03		
รูปแบบการออม	ฝากเงินกับสถาบันการเงิน 69.85	ซื้อสลากออมสิน – สลากธกส. 35.29	ซื้อทรัพย์สิน เช่น ทองคำ 46.81	ซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต 44.85%
ระยะเวลาการออม – ปัจจุบัน	น้อยกว่า 1 ปี 3.92	1-5 ปี 57.60	5-10 ปี 37.25	10 ปีขึ้นไป 1.23
ความถี่ในการเก็บออม	ทุกเดือน 82.60	ทุก 3 เดือน 5.85	ทุก 6 เดือน 4.41	ทุกปี 7.11
แหล่งการศึกษาข้อมูล	สื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรศัพท์ 50.25	เพื่อนญาติคนในครอบครัว 71.08	ค้นหาข้อมูลอินเทอร์เน็ต 50.00	ผ่านพับ ใบปลิว 89.46

ที่มา: จากการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าสำคัญของการจัดการทางการเงินในด้านต่าง ๆ

เป้าหมายการออม	ถ้ามีรายได้มาก จะบรรลุเป้าหมายการออมเร็วขึ้น น้อย	การออมที่มีเป้าหมาย สร้างแรงบันดาลใจ มาก	เลือกรูปแบบการออมเนื่องจากกำหนดเป้าหมายไว้ มาก	บรรลุเป้าหมายการออมได้ ต้องมีวินัยในการออม มากที่สุด	ค่าครองชีพสูงขึ้นส่งผลต่อเป้าหมายการออม มาก
คำตอบแทน	ภาวะเงินเพื่อ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออม มาก	การยกเว้นภาษี ดอกเบี้ยเงินฝาก มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออม มากที่สุด	การเลือกรูปแบบการออมขึ้นอยู่กับอัตราผลตอบแทนที่ได้รับ มากที่สุด	อัตราผลตอบแทนที่สม่ำเสมอมีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออม มาก	ค่าเงินบาทที่ผันผวนในช่วงเวลาที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออม น้อย
สภาพคล่อง	สภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันมีผลต่อสภาพคล่องทางการเงิน มาก	การออมขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการออม มาก	สามารถเบิกถอนออกมาใช้ได้ เมื่อฉุกเฉินได้ มาก	การเดินทางสะดวกหรือช่องทางที่ติดต่อง่ายกับแหล่งเงินออม น้อย	ความสะดวกรวดเร็วการให้บริการ น้อย
สิ่งจูงใจและโฆษณา	การประชาสัมพันธ์ข่าวสารการออมมีผลต่อการเลือกรูปแบบการออม น้อย	การได้รับสิทธิพิเศษ เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีส่วนในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการ	ความรู้เรื่องการออมมีผลต่อการเลือกรูปแบบการออม มาก	การติดตามข้อมูลข่าวสารด้านการออมอยู่เสมอ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการ	การดูแลทางภาครัฐด้านสาธารณสุข น้อย

		อ้อม มาก		อ้อม มาก	
ความเสี่ยง	การลงทุนกระจาย ความเสี่ยง จะช่วย ลดระดับความเสี่ยง ลง มาก	ปัญหาการเมืองมีผล ต่อการเลือกรูปแบบ การอ้อม มาก	รูปแบบการอ้อม ระดับความเสี่ยงมี ผลต่อการตัดสินใจ มาก	สถาบันการเงินเป็น ส่วนสำคัญที่มีผลต่อ การตัดสินใจเลือก รูปแบบการอ้อม มาก	ภาวะเศรษฐกิจมีผล ต่อการตัดสินใจ เลือกรูปแบบการ อ้อม มาก

ที่มา : จากการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 5 ร้อยละและการทดสอบไคสแควร์ของความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออม

เพศ (ชาย,หญิง)	เพื่อใช้จ่ายยาม ฉุกเฉิน	ฝากเงินกับสถาบัน การเงิน	ออมเดือนละ 1,001-5,000	ออมทุกเดือน 82.60%	ระยะเวลาออม1-5 ปี
	46.57%	69.85%	74.02%		57.60%
อายุ 31 – 40 ปี	16.91%	24.02%	28.43%	26.47%	27.70%
อาชีพ ข้าราชการ	37.50%	51.23%	57.35%	63.97%	39.95%
ระดับปริญญาตรี	40.93%	58.09%	64.95%	71.08%	50.98%
รายได้ 30,001 ขึ้นไป	20.10%	40.20%	38.24%	49.51%	24.75%

ที่มา : จากการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 6 สรุปผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลพฤติกรรมกรมการออมกับการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุ

ข้อมูลพฤติกรรมการออม	การจัดการการเงิน				
	เป้าหมายการออม	ผลตอบแทน	สภาพคล่อง	สิ่งดึงดูดใจการโฆษณา	ความเสี่ยง
อัตราการออมต่อเดือน		✓		✓	
วัตถุประสงค์ในการออม					✓
วงเงินเป้าหมายการออม					
รูปแบบการออม	✓				
ระยะเวลาในการออม					✓
ความถี่ในการออม	✓				
แนวโน้มการออมเงินในอนาคต					✓

ความเสี่ยง	
✓	
✓	
✓	

หมายเหตุ!

หมายเหตุ
ผู้จัดทำ
เพื่อช่วย
หมายเหตุ
ผู้จัดทำ
เพื่อช่วย

แหล่งข้อมูลการเก็บออม					
การจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุ	✓				✓

ที่มา: จากการวิเคราะห์ข้อมูล

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลพฤติกรรมการออมกับการจัดการการเงินด้วยสถิติ T-test และ F-test (ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าข้อมูลพฤติกรรมการออมด้านอัตราการออมต่อเดือน วัตถุประสงค์หลักในการออม รูปแบบการออม ระยะเวลาในการออม ความถี่ในการออม แนวโน้มการออมเงินในอนาคตและการจัดการการเงินก่อนเกษียณ ส่งผลต่อการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุของประชากรเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ส่วนมูลส่วนวงเงินเป้าหมายการออม แหล่งข้อมูลการเก็บออมไม่ส่งผลต่อการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุของประชากรเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

สรุปผลและอภิปรายผล

ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมและการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุของประชาชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 53.66 อายุระหว่าง 41-50 ปี อาชีพเป็นข้าราชการร้อยละ 72.30 มีรายได้ต่อเดือน 30,001 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 61.76

ข้อมูลพฤติกรรมการออม ออมเฉลี่ยต่อเดือน 1,000-5,000 คิดเป็นร้อยละ 74.02 มีวัตถุประสงค์หลักไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ร้อยละ 46.57 รูปแบบการออมเงินฝากไว้กับสถาบันการเงินเป็นอันดับแรก ร้อยละ 69.85 นับจนถึงปัจจุบันมีการออมเป็นระยะเวลา 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.60

ข้อมูลการจัดการการเงิน พบว่าประชาชนให้ความสำคัญกับการจัดการการเงินด้านความเสี่ยงในการออมเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านเป้าหมายผลตอบแทน ด้านเป้าหมายการออม ด้านสภาพคล่อง และด้านความเสี่ยงและด้านสิ่งจูงใจและการโฆษณาเป็นอันดับสุดท้าย โดยรวมของประชาชนในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ให้ระดับความสำคัญต่อการจัดการการเงินอยู่ในระดับ “มาก”

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการออม จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สูงสุด จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุตรในความดูแล อาชีพ รายได้ รายจ่าย ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม ด้านการออมเฉลี่ยต่อเดือน ด้านวัตถุประสงค์การออม ด้านการเลือกรูปแบบการออม ด้านระยะเวลาในการเก็บออม ด้านความถี่ในการเก็บออม และด้านการจัดการการเงินก่อนการเกษียณ

ผลการวิเคราะห์การจัดการการเงิน จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า เพศ ส่งผลต่อการจัดการการเงินทุกด้านยกเว้นด้านความเสี่ยง อายุส่งผลต่อการจัดการการเงินด้านความเสี่ยง ระดับการศึกษาสูงสุด ส่งผลต่อการจัดการการเงินด้านเป้าหมายการออม จำนวนสมาชิกในครอบครัวส่งผลต่อการจัดการการเงินด้านสภาพคล่องและด้านความเสี่ยง จำนวนบุตรที่อยู่ในความดูแลไม่ส่งผลต่อการจัดการการเงินทุกด้าน อาชีพ ส่งผลต่อการจัดการการเงินด้านเป้าหมายการออมและด้านสิ่งจูงใจและการโฆษณา รายได้ต่อเดือนส่งผลต่อการจัดการการเงินด้านเป้าหมายการออมและด้านความเสี่ยง รายจ่ายต่อเดือนไม่ส่งผลต่อการจัดการการเงินทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์การจัดการการเงิน จำแนกตามข้อมูลพฤติกรรมการออม พบว่า การออมเฉลี่ยต่อเดือนส่งผลต่อการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุด้านผลตอบแทนและด้านสิ่งจูงใจและการโฆษณา วัตถุประสงค์หลักในการออมส่งผลต่อการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุด้านความเสี่ยง การกำหนดวงเงิน เป้าหมายการออมไม่ส่งผลต่อการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุ การเลือกรูปแบบการออมส่งผลต่อการจัดการการเงินก่อนเกษียณด้านเป้าหมายการออม ระยะเวลาในการเก็บออมส่งผลต่อการจัดการการเงินก่อนเกษียณด้านความเสี่ยง ความถี่ในการเก็บออมส่งผลต่อการจัดการการเงินก่อนเกษียณด้านเป้าหมายการออม

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการออม พบว่าพฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุมีความสัมพันธ์กับข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุตร บุคคลหลักในความรับผิดชอบ อาชีพ อาชีพของคู่สมรส รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือนที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับบุคชัยน้ำเพชร คัมภีรพันธ์ และณลิน เฟื่องนวล (2557) และอนงนาฏ ศุภกิจวนิชกุล (2558) ที่ได้กล่าวว่าพฤติกรรมการออมขึ้นอยู่กับเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุตร บุคคลหลักในความรับผิดชอบ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสิรินดา กลิ่นจันทร์หอม (2555) ที่ได้กล่าวว่าปัจจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการออมขึ้นอยู่กับ 1) รายได้เพิ่มขึ้นส่งผลให้ประชาชนมีความมั่นใจที่จะออมเงินเพิ่มสูงขึ้น 2) จำนวนผู้พึ่งพิงส่งผลต่อรายจ่ายที่เพิ่มสูงขึ้น หากมีบุคคลประเภทนี้อยู่มากทำให้เกิดแนวโน้มในการออมสูงขึ้น 3) วัฏจักรชีวิต เมื่อเริ่มต้นชีวิตในการทำงานบุคคลทั่วไปมีรายได้ค่อนข้างต่ำ เมื่อเข้าสู่วัยกลางคนจะมีการบริโภคที่คงที่และมีการออมเป็นจำนวนมาก เพื่อเก็บออมไว้เมื่อออกจากงานและเมื่อถึงวัยเกษียณอายุ 4) อาชีพ ซึ่งให้เห็นถึงแหล่งที่มาของรายได้ ถ้าบุคคลที่มีอาชีพและได้รับผลตอบแทนหรือรายได้สูงย่อมส่งผลให้เกิดการออมมากขึ้น 6) ระดับการศึกษาที่มีผลต่อการออมทั้งในทางบวกและลบส่งผลให้เกิดการออมมากขึ้น

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลกับการจัดการการเงินเพื่อการเกษียณอายุ พบว่า การจัดการการเงินมีความสัมพันธ์กับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว บุคคลหลักในความรับผิดชอบ อาชีพ อาชีพของคู่สมรส รายได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2558) ที่กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ จำนวนสมาชิกในครอบครัว การช่วยเหลือสมาชิกในครอบครัว รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์กับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการตำรวจ จัหวัดชุมพร อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒน์ ทองพึ่ง (2556) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินเมื่อยามเกษียณอายุ ของครู โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่สำคัญมากไปหาน้อย 5 อันดับแรกได้แก่ รายได้ประจำ สถานภาพของครอบครัว ตำแหน่งหน้าที่การเงิน เงินบำเหน็จบำนาญเลี้ยงชีพข้าราชการและอาญงาน และปัจจัยความพร้อมในการเตรียมตัวเพื่อวัยเกษียณที่มีนัยสำคัญคือการมีรายได้เพียงพอและต้องการมีความรู้ด้านการวางแผนทางการเงินเพื่อเกษียณอย่างเพียงพอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา สมพันธ์(2552) ที่กล่าวว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป มีแนวโน้มที่จะวางแผนการออมในสัดส่วนที่สูงกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาน้อย ส่งผลให้การจัดการการเงินของบุคคลในแต่ละระดับการศึกษาแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบข้อมูลพฤติกรรมการออมกับการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุ พบว่า การจัดการการเงินที่มีเป้าหมายการออม ด้านผลตอบแทน ด้านสิ่งจูงใจและการโฆษณา และด้านความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมได้แก่ การออมเฉลี่ยต่อเดือน วัตถุประสงค์ในการออม การเลือก

ไม่สนใจ
เวลา
รวม

รูปแบบการออม ระยะเวลาในการเก็บออม ความถี่ในการเก็บออม แนวโน้มการออมเงินในอนาคต และความรู้เพิ่มเติมในการจัดการการเงินก่อนเกษียณอายุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ และอนงนาฏ ศุภกิจวณิชกุล (2558) ที่กล่าวว่าเงินออมเป็นปัจจัยที่ทำให้เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งที่บุคคลกำหนดไว้ในอนาคตบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งเป้าหมายของแต่ละบุคคลอาจแตกต่างกันแล้วแต่ความจำเป็นและความต้องการของบุคคลนั้น งานวิจัยของพรทิพย์ เกิดขำและศิริภัสสร โรจนสัญชัยกุล (2553) พบว่ารูปแบบการออมเงินเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของพนักงานแอดวานซ์ อิน โฟร์ เซอร์วิส จำกัด(มหาชน) นั้นผู้ออมจะเกิดการตัดสินใจออมในรูปแบบพฤติกรรมการออมก็ต่อเมื่อมีการยอมรับในความเสี่ยงของการออม และความเสี่ยงนั้นถือเป็นส่วนสำคัญของการจัดการการเงินที่สำคัญมากในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1 รูปแบบการออมโดยส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออมโดยการฝากเงินกับสถาบันการเงินต่าง ๆ ดังนั้นสถาบันการเงินควรให้ความสำคัญในเรื่องของอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และส่งเสริมการออมในระยะยาวพร้อมทั้งมีการนำเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่มีความมั่นคงในระยะยาวให้กับผู้ออม

2 เป้าหมายการออม โดยส่วนใหญ่มีการจัดการการเงินโดยแบ่งตามรายได้ หากมีรายได้มากจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายการออมเร็วขึ้น ดังนั้นภาครัฐและธนาคารแห่งประเทศไทย ควรมีบทบาทในการให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย การกำหนดวงเงินเป้าหมายการออมที่ชัดเจน ทั้งนี้จากผลงานวิจัยพบว่าบุคคลส่วนใหญ่ไม่มีการกำหนดวงเงินเป้าหมายการออมที่ชัดเจน รวมทั้งการให้ความรู้ในเรื่องการออมและการลงทุน โดยมีการหักการออมและการลงทุนไว้ก่อนที่จะมีการใช้จ่าย พร้อมทั้งมีการเผยแพร่ความรู้ทางการเงิน การลงทุน ทางช่องทางสื่อออนไลน์ให้เพิ่มมากขึ้น

3 ผลตอบแทน โดยส่วนใหญ่การบริหารการเงิน จะมาจากการออมเฉลี่ยต่อเดือนที่เพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้เป็นสาเหตุมาจากการได้รับผลตอบแทนที่สูง ดังนั้นสถาบันการเงินต่าง ๆ ควรมีการนำเสนอเกี่ยวกับรูปแบบการออมประเภทต่าง ๆ ที่หลากหลาย อาทิเช่น การลงทุนในกองทุนรวม การลงทุนในตราสารหนี้ การลงทุนในตราสารทุน การลงทุนในสัญญาซื้อขายล่วงหน้า เป็นต้น และมีความทันสมัยเข้าถึงได้ทุกวัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1 การวิจัยครั้งต่อไปควรทำการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของการจัดการการเงินของประชาชนทั่วทั้ง กรุงเทพมหานคร ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

2 งานวิจัยครั้งต่อไปควรเปลี่ยนวิธีการวิจัยเป็นเชิงคุณภาพ เพื่อมาเปรียบเทียบกับผลการศึกษางานวิจัยนี้

3 งานวิจัยใหม่ ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นที่มีผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลและเพิ่มตัวแปรอื่น ๆ ในการวิเคราะห์ เช่น การเพิ่มปัจจัยภายนอก เช่น ภาวะเศรษฐกิจ นโยบายของภาครัฐ เป็นตัวแปรควบคุมหรือ เพิ่มการวางแผนการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม การวางแผนการลงทุนภายใต้ความเสี่ยง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤตภาส เลิศสงคราม. (2555). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนา
อสังหาริมทรัพย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนา
มนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กาญจนา หงส์ทอง. (2551). เข้มทิศการเงิน. กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯธุรกิจ Bizbook.
- ใจเดียว โกมลเพ็ชร. (2554). พฤติกรรมการออมเงินของบุคลากรในวิทยาลัยนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์
ปริญญา
เศรษฐศาสตรบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธิดารัตน์ อดิชาตนันท์ และแพรวพรรณ มังคลา. (2554). การวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของ
พนักงานไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ
ทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุศย์น้ำเพชร คัมภีรานท์ และนลินี เพ็งนวล. (2557). การศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
ออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี. จุลินิพนธ์ หลักสูตร
บริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป. คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปัญญา สมาพันธ์ (2552). พฤติกรรมการออมของคนไทยในช่วงเศรษฐกิจถดถอย. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- พรทิพย์ เกิดขำและศิริภัสสร โรจนสัจชัยกุล. (2553). พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของพนักงานบริษัทแอด
วานซ์เซอร์วิส จำกัด(มหาชน) (รายวิชาสัมมนาปัญหาทางธุรกิจ). ศิลปะศาสตรบัณฑิต(การจัดการ
ทั่วไป).มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัฒน์ ทองพิง. (2555). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ: กรณีศึกษาเฉพาะครู
โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร. รายงานวิจัยทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วันชัย แก้วสุมาลี. (2554). ความเชื่อ ทศนคติ และพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุการทำงานของ
บุคคลทำงานวัยผู้ใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขา
จิตวิทยาพัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิรินุช อินละคร. (2548). การเงินบุคคล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการตำรวจ
จังหวัดชุมพร. วารสารวิทยาการจัดการ. ปีที่32, ฉบับที่2 (กรกฎาคม – ธันวาคม) : 29 – 57.
- สิรินดา กลิ่นจันทร์หอม. (2555). พฤติกรรมการออมเงินของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เอกสารแบบฝึกหัดการวิจัยปัญหาเศรษฐกิจปัจจุบันรายวิชา751409 คณะ
เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุขใจ น้ำผุด. (2557). กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อนงนาฏ ศุภกิจฉนิชกุลและประสพชัย พสุนนท์. (2558). การเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมกับการบริหาร

การเงินก่อนเกษียณอายุ กรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมและศิลปะ. มหาวิทยาลัยศิลปากร 9(2), (พฤษภาคม – สิงหาคม), 357-389.

อัญชลี แก้วเจริญวงศ์. (2548). การเปรียบเทียบผลตอบแทนสุทธิของการออมเพื่อการเกษียณอายุแบบ บังคับ

ของประเทศไทยระหว่างการออมภายใต้กองทุนประกันสังคม กรณีข้าราชการ และการออมภายใต้กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.